

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia dla Liceum Ogólnokształcącego w Ustrzykach Dolnych.

I. ZASADY OGÓLNE

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest wychowawca. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w statucie szkoły. W sytuacji, w której szkoła wykorzysta wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. Nauczyciel dokumentuje zaistniałe zdarzenia na terenie szkoły, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń.

II. SZKOLNE PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH OBEJMUJĄ NASTĘPUJĄCE SYTUACJE Z UDZIAŁEM UCZNIÓW:

- samowolne opuszczanie zajęć lub szkoły przez ucznia,
- nierealizowanie obowiązku szkolnego,
- objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- agresja i przemoc rówieśnicza,
- rażące naruszenie dyscypliny na zajęciach lekcyjnych,
- palenie papierosów,
- alkohol i środki psychoaktywne (uczeń pod wpływem substancji, posiadanie substancji, znaleziona substancja na terenie szkoły),
- zniszczenie lub zawłaszczenie mienia szkolnego i prywatnego,
- osoba obca na terenie szkoły,
- łamanie prawa w stosunku do nauczyciela.

Do reagowania na powyższe sytuacje zobowiązani są wszyscy pracownicy szkoły. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach.

III. SAMOWOLNE OPUSZCZANIE ZAJĘĆ LUB SZKOŁY PRZEZ UCZNIA

1. W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia, po stwierdzeniu nieobecności, niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, jego zastępcę lub pedagoga.

2. Wyżej wymienione osoby starają się ustalić miejsce pobytu ucznia w czasie nieobecności na zajęciach.
3. Jeżeli uczeń nie przebywa na terenie szkoły, nauczyciel, pedagog, wicedyrektor lub dyrektor natychmiast powiadamiają rodziców (prawnych opiekunów) o zdarzeniu. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości - kontaktu z rodzicami i ustaleniu miejsca pobytu ucznia - zawiadamiają policję.
4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę ze spotkania.

IV. NIEREALIZOWANIE OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

1. Szkoła posiada system kontroli frekwencji uczniów - dziennik elektroniczny.
2. W przypadku stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej wychowawca klasy ma obowiązek podjąć następujące działania:
 - sprawdzić sytuację ucznia, zbadać przyczynę nieobecności,
 - w sytuacji braku kontaktu z rodzicami / prawnymi opiekunami ucznia bądź braku skuteczności interwencji (co najmniej dwie próby), wychowawca powiadamia dyrektora szkoły.
3. Dyrektor przeprowadza procedury według obowiązującego prawa.

V. OBJĘCIE UCZNIA POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ

1. Z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, wynikające w szczególności z: niepełnosprawności, niedostosowania społecznego, szczególnych uzdolnień, specyficznych trudności w uczeniu się, zaburzeń komunikacji językowej, choroby przewlekłej, sytuacji kryzysowych lub traumatycznych, niepowodzeń edukacyjnych, zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą - uczeń może zostać objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły.
2. Szczegółowe procedury udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole dostępne są u dyrektora szkoły oraz bezpośrednio u pedagoga.

VI. AGRESJA I PRZEMOC RÓWIEŚNICZA

1. Sytuacje, w których należy podjąć postępowanie, dotyczą:
 - naruszenia nietykalności fizycznej innych osób,
 - naruszenia godności osobistej innych osób (wulgaryzmy, przemoc psychiczna, nękanie),
 - cyberprzemocy.

2. Każdy członek społeczności szkolnej (uczeń, nauczyciel, pracownik niepedagogiczny, rodzic) ma obowiązek zareagować na sytuacje agresji i przemocy na terenie szkoły poprzez:

- uczeń - poinformowanie o zajściu osoby dorosłej,
- pracownik szkoły - zdecydowane przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary,
- rodzic - zgłoszenie faktu agresji i przemocy wychowawcy, dyrektorowi lub pedagogowi szkolnemu.

3. Każdorazowo w sytuacji stwierdzenia agresji lub przemocy szkoła zawiadamia rodziców / prawnych opiekunów zarówno ofiary, jak i agresora.

4. Wychowawca, we współpracy z pedagogiem szkolnym, przeprowadza rozmowę wyjaśniającą - identyfikuje ofiarę, agresora i świadków zdarzenia oraz podejmuje interwencję profilaktyczno-wychowawczą wobec agresora. Ofiara zajścia zostaje objęta szczególną pomocą oraz, w razie potrzeby, opieką pedagoga.

5. W zależności od nasilenia problemu, uczeń będący agresorem może zostać zobowiązany do udziału w indywidualnych zajęciach z pedagogiem szkolnym. Po uzyskaniu zgody rodziców uczeń zostaje skierowany na terapię z psychologiem.

6. W razie powtarzających się lub szczególnie niebezpiecznych zachowań agresywnych na terenie szkoły dalsze kroki podejmuje dyrektor zgodnie z przepisami prawa oświatowego.

7. W razie braku efektu powyższych działań szkoła może zwrócić się do sądu rodzinnego o wydanie postanowienia w sprawie ucznia.

VII. RAŻĄCE NARUSZENIE DYSCYPLINY NA ZAJĘCIACH LEKCYJNYCH

1. Jeżeli uczeń w rażąco sposób narusza dyscyplinę podczas zajęć lekcyjnych, tzn. znacząco utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie zajęć, nauczyciel może wezwać (za pośrednictwem innego ucznia) pedagoga, nauczyciela biblioteki lub inną dyspozycyjną w danym momencie osobę, która pomaga w rozwiązaniu problemu.

2. Jeżeli interwencja nie przyniesie pożądanego skutku, nauczyciel może podjąć decyzję o konieczności odosobnienia ucznia w celu zapewnienia klasie odpowiednich warunków do nauki. Odosobnienie następuje przez przejście do biblioteki, gabinetu pedagoga lub dyrekcji.

3. Uczeń wraca na zajęcia z klasą po opanowaniu emocji.

VIII. PALENIE PAPIEROSÓW

1. Osoba, która zauważyła, że uczeń pali papierosy, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a następnie dyrektorowi szkoły.

2. Wychowawca klasy informuje rodziców / opiekunów prawnych, a następnie przeprowadza rozmowę profilaktyczną z uczniem.

3. Dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia.

IX. ALKOHOL I ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE

1. W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych, powinien podjąć następujące kroki:

- zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, który wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej,

- osoba wyznaczona przez dyrektora odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będą zagrożone jego życie ani zdrowie.

2. Dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona powiadamiają rodziców / opiekunów prawnych, których zobowiązują do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice / opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz - po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

3. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

4. Po powrocie ucznia do szkoły dyrektor wraz z wychowawcą przeprowadzają z uczniem rozmowę dyscyplinującą.

5. Jeśli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję psychoaktywną, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni, ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich podejrzeniach powiadamia dyrektora szkoły, który informuje rodziców / opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązani są bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Całe zdarzenie nauczyciel/dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona dokumentują, sporządzając dokładną notatkę.

W przypadku gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem środki psychoaktywne, powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.

2. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

X. ZNISZCZENIE LUB ZAWŁASZCZENIE MIENIA SZKOLNEGO I PRYWATNEGO

1. W przypadku zgłoszenia zniszczenia lub zawłaszczenia sprawą zajmuje się pracownik pedagogiczny, któremu zniszczenie lub zawłaszczenie zgłoszono.
2. O fakcie zniszczenia lub zawłaszczenia bezzwłocznie powiadamiany jest dyrektor szkoły.
3. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba podejmują czynności mające na celu ustalenie sprawcy zniszczenia lub zawłaszczenia oraz powiadamiają o swoich działaniach rodziców / opiekunów prawnych ucznia podejrzanego o dokonanie zniszczenia lub zawłaszczenia.
4. Rodzice ucznia zobowiązani są pokryć koszty zakupu lub naprawy zniszczonego lub zawłaszczonego mienia szkolnego. Rodzice ucznia poszkodowanego mają prawo wystąpić do rodziców sprawcy o pokrycie kosztów zakupu lub naprawy mienia prywatnego.
5. W przypadku, gdy wartość zniszczonego lub zawłaszczonego mienia jest znaczna, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana policji.

XI. OSOBA OBCA NA TERENIE SZKOŁY

1. Każdy, kto nie jest obecnie uczniem lub pracownikiem szkoły, traktowany jest jako osoba obca.
2. Wszyscy pracownicy szkoły powinni zwracać uwagę na osoby obce przebywające na terenie szkoły - zapytać o cel pobytu oraz skierować do sekretariatu lub, w razie możliwości, pomóc w rozwiązaniu problemu. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję co do zasadności pobytu osoby obcej na terenie szkoły. Na tej podstawie ma prawo zabronić wstępu do szkoły.
3. Podczas nieobecności dyrektora decyzję o zakazie wstępu do szkoły podejmują wicedyrektor.

XII. ŁAMANIE PRAWA W STOSUNKU DO NAUCZYCIELA

1. Nauczyciel korzysta, w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, z prawa do ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych (art. 63Karty nauczycie/a).
2. Łamanie prawa w stosunku do nauczycieli obejmuje takie zachowania jak: groźby słowne, zniesławienie wulgaryzmami, zastraszanie, szantaż, naruszanie nietykalności cielesnej, okradanie, niszczenie mienia prywatnego.
3. Dyrektor z urzędu zgłasza sprawę organom zajmującym się łamaniem wspomnianych przepisów prawa.

XIII. PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 969),

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 852),

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 161 ze zm.),

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481 ze zm.),

Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r. poz. 532 ze zm.),

Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591 ze zm.).